

OBEC INFORMUJE

JAK TŘÍDÍME PODLE ANKETY, ANEB CO SE OPRAVDU SKRÝVÁ V NAŠICH POPELNICÍCH

Na přelomu dubna a května byly v Ostopovicích provedeny aktivity, jejichž cílem bylo zjistit složení komunálního odpadu v obci a postoje občanů k tříděnému sběru odpadu. Nejprve proběhla anketa, která byla rozdělena na dvě etapy, první se konala 20. dubna a druhá 4. května. Mezitím byl v obci udělán rozbor odpadu (23. dubna). Výsledky obou akcí – ankety i rozboru – potvrdily nutnou potřebu naplánovaných změn ve způsobu nakládání s odpady v obci.

ROZBOR SLOŽENÍ ODPADU

Rozbor se uskutečnil za pomoci dobrovolníků z Hnutí DUHA na místním sběrném dvoře. Odpad byl vysypán do vlečky z 15 náhodně zvolených popelnic a odvezen do sběrného dvora, přičemž bytovky byly zastoupeny pěti popelnicemi a rodinné domy, kterých je v obci víc, deseti popelnicemi. Dobrovolníci odpad následně ručně vytrídili na jednotlivé složky (papír, plasty, sklo bílé, barevné, kovy, nebezpečné odpady, bioodpady, elektroodpad a nevytríditelný zbytek, který byl odvezen na skládku). Celkem bylo při rozboru vytríděno 308,6 kg směsných odpadů určených k odvozu na skládku. Výsledky jsou naprosto šokující. Téměř 92% objemu ostopovických popelnic, který zbytečně končí na skládce, by bylo možné recyklovat nebo zkompostovat. Ostopovice však nyní třídí a předávají k recyklaci pouhých 20 procent svých odpadů. Největší podíl popelnic tvořil odpad ze zahrady a kuchyně. Hmotnostně to bylo více než 58% (objemově třetina), což předčilo i celorepublikový průměr. Přitom v rodinných domech byl podíl kompostovatelných odpadů ještě vyšší, i když mají možnost kompostovat, protože se ke kuchyňskému odpadu přidal i odpad ze zahrad. Hmotnostně tak bioodpady z rodinných domů tvořily více než 60%, zatímco u bytovek 49%. Zajímavostí bylo vysoké zastoupení čerstvého jídla, u něhož nebyla prošlá záruční doba. Z celkové hmotnosti odpadu tvořilo přes 6% (viz fotografie). Našli jsme zde skutečné poklady – balení belgických pralinek, čokolády, netknuté velké balení holandské goudy, nové balení toaletního papíru, značkové naložené houby apod.

VÝSLEDKY ANKETY

Na zpracování ankety se opět podíleli dobrovolníci Hnutí DUHA, kterým celkem odpovědělo 100 občanů Ostopovic. Mezi respondenty byli zastoupeni jak obyvatelé bytovek, tak rodinných domů, přičemž z rodinných domů odpovědělo celkem 74 občanů a z bytovek 26. Výsledky poukazují na celkovou dosti vysokou míru zapojení obyvatel do tříděného sběru. V obci odpad třídí až 89% obyvatel, přičemž u většiny druhů odpadů míra třídění překročila 50%.

Nejlépe dopadly plasty a sklo. Plasty třídí až 88% obyvatel, bílé sklo 86% a barevné sklo 80% lidí. Na „stupínkách vítězů“ se dále umístil papír, který podle odpovědí třídí 77%, zahradní a kuchyňské odpady 51% a kovy třídí 50% obyvatel. Nejméně jsou tříděny hliník (43%) a nápojové kartony (36% respondentů). Občané k tří-

dění nejčastěji využívají sběrné kontejnery (89%). Až 64% respondentů využívá i sběrný dvůr obce. Zajímavostí je, že více než čtvrtina respondentů ankety vozí vytríděný odpad do Brna.

Další část ankety se věnovala nakládání s kuchyňským a zahradním odpadem, který kompostuje 56% obyvatel. U obyvatel rodinných domů byla přítomná míra kompostování vyšší – až 73%. Cílem ankety bylo také zjistit, jak občané nakládají s jednotlivými druhy bioodpadu, který je možné kompostovat. Zjistili jsme, že většinu bioodpadů občané kompostují. I přesto, že udávaná míra kompostování se u většiny druhů bioodpadů pohybovala od 55% do 78%, výsledky rozboru odpadů ukazují, že je to ještě stále málo. Mnozí respondenti si během ankety stěžovali na nepříjemný zápach, který obec zahltlívá při pálení větví a listů. Výsledky ankety pak ukázaly, že větve v obci pálí více než 80% rodin. Žalostně

dopadlo i listů z ořechů, které pálí 64% majitelů těchto stromů, přitom se dá kompostovat.

Protože cílem obce je zlepšit podmínky ke kompostování pro občany, dotazník také zjišťoval, co by občany motivovalo k větší míře kompostování nebo k tomu, aby s kompostováním začali. Zjistili jsme, že až 37% občanů by kompostovalo, kdyby dostali zadarmo kompostér. Možnost odezdání bioodpadu ve sběrném dvoře

by uvítalo více než 31% občanů. Přes 15% obyvatel by uvítalo pomoc a rady při kompostování a bezmála 20% obyvatel by kompostovalo, kdyby dostali následně slevu za komunální odpad. Pozitivním výsledkem byl zájem obyvatel bytovek o kompostování. Více než 60% uvedlo, že by rádi kompostovali, kdyby měli kompostér přímo před bytovkou.

JAK JE MOŽNÉ, ŽE V OBCI TŘÍDÍ 89% OBČANŮ A PŘITOM POPELNICE PŘETÉKAJÍ RECYKLOVATELNÝM ODPADEM?

I když výsledky ankety poukazují na docela vysokou zapojenost obyvatel do tříděného sběru odpadu (89%), výsledky z rozboru ukazují, že třídění není pečlivé. Do popelnic putuje až 92% věcí, které by se daly kompostovat nebo recyklovat. Důvodem může být současný způsob sběru, který občany nemotivuje k tomu, aby odpad třídili důsledně. Až 44% občanů v anketě uvedlo, že necítí finanční motivaci k třídění odpadů. Změnu by měla přinést nedávno schválená odpadová koncepce obce, která počítá se zavedením spravedlivého poplatku za produkované odpady. Občané by měli platit jenom za skutečně vytvořené množství odpadu. Tříděním a kompostováním bude moci každý snadno snížit jak množství svého odpadu, tak i výši poplatku. Naplánovaný pytlový sběr navíc zajistí, že namísto současné dvacetiprocentní míry recyklace bude obec časem schopna vytríditi i ty odpady, které nyní zbytečně nechává odvážet na skládku. Koncepce je napsaná a schválená, obec připravuje její realizaci, ale bez každého z Vás to nepůjde. Zkusme tedy ukázat světu, že Ostopovice umí odpad tříditi a kompostovat a že není nutné za jeho skládkování ročně platit statisíce korun.

#I. Kropáček, T. Příkryl, V. Vávrová a Z. Benešová

ANKETA o programové skladbě kabelové televize

Všichni občané, kteří mají obecní kabelovou televizi, měli možnost se v anketě vyjádřit k programové skladbě. Bylo rozdáno 356 anketních lístků, do uzávěrky se nám vrátilo 173 lístků, tj. 48,6%. Následně byla anketa vyhodnocena a firma provozující kabelovou televizi dodala nacenění změny v programu.

Zastupitelstvo obce na svém květnovém zasedání schválilo změnu programové skladby a navýšení poplatku o 125 Kč ročně. Nově budou vysílány programy Očko a CS Film namísto SAT1 a VIVA. Změna byla objednána a dojde k ní v nejbližším možném termínu.

#Zuzana Benešová

Výzva

Vážení občané obce Ostopovice, rádi bychom Vás oslovili a poprosili o spolupráci. Dlouhodobě se zabýváme problematikou německé průchozí dálnice budované v letech 1939–1942 poblíž Vaší obce. S kolegou Václavem Lídlem jsme doposud vydali dvě publikace pojednávající o problematice výstavby dálnic na území dnešní České republiky v letech 1938–1950. Aktuálně připravujeme další publikaci s touto tematikou.

Pro tuto publikaci hledáme materiály týkající se stavby německé průchozí dálnice. Mnoho tehdejších občanů Vaší obce pracovalo přímo na stavbě dálnice, popř. v zázemí této stavby. Proto předpokládáme, že by se u Vás mohly nacházet materiály, které bychom mohli využít pro další publikaci.

Sháníme především tyto materiály:

1. Svědectví pamětníků nebo jejich potomků, zápisy o zaměstnání pracovníků na stavbě dálnice v tehdejších pracovních knížkách
2. Dobové fotografie ze stavby dálnice, fotografie dělnických pracovních táborů, technického zázemí, stavebních strojů, dělníků nebo úředníků pracujících na stavbě dálnice atd.
3. Fotografie opuštěného staveniště dálnice do roku 1960.
4. Dobové dokumenty, plány, náskry apod.
5. V případě zájmu bychom o spolupráci požádal místní badatele, sběratele starých pohlednic, fotografií apod.

#Tomáš Janda

Materiály můžete doručit na obecní úřad paní Radce Švihákové.

VÝPIS USNESENÍ ZE ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA OBCE

2. ZASEDÁNÍ ZE DNE 27. 5. 2008

Zastupitelstvo obce Ostopovice schvaluje

- Za ověřovatele zápisu o průběhu 2. zasedání zastupitelstva obce paní Dejlovou a pana Matýška.
- Navržený a doplněný program zasedání zastupitelstva.
- Dodatek č. 2 ke Smlouvě o dílo č. 069/2007 – Rozšíření kanalizační sítě v obci Ostopovice (komunikace v ul. Uzavřená).
- V souladu s ustanovením § 117 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, jako předsedkyně finančního výboru Evu Badalovou.
- Rozpočtové opatření č. 1/2008.
- Výběrovou komisi na výběr brigádníka – brigádnice do knihovny ve složení: Lebedová, Dejlová, Hamřík. Komise rozhodne do 15. 6. 2008.
- Dohodu o vytvoření pracovních příležitostí v rámci veřejně prospěšných prací a poskytnutí příspěvku spolufinancovaného ze státního rozpočtu a Evropského sociálního fondu a pověřuje starostku jejím podpisem.
- Programovou skladbu a navýšení poplatku za TKR o 125,- Kč.
- Kupní smlouvu na pozemek p.č. 1598 v k.ú. Ostopovice mezi Obcí Ostopovice a Alenou a Milanem Kedovými za dohodnutou kupní cenu ve výši 250,- Kč za 1m².
- Kupní smlouvu na pozemek p.č. 1592 v k.ú. Ostopovice mezi Obcí Ostopovice a Bohumilem a Bohu-

slavou Rampulovými za dohodnutou kupní cenu ve výši 250,- Kč za 1m².

- Kupní smlouvu na pozemek p.č. 20/11, 20/12 v k.ú. Ostopovice mezi Obcí Ostopovice jako prodávajícím a manžely Mynářovými jako kupujícími za dohodnutou kupní cenu ve výši 430,- Kč za 1m².
- Kupní smlouvu na pozemek p.č. 778 v k.ú. Ostopovice mezi Obcí Ostopovice jako prodávajícím a panem Bořivojem Kňourkem jako kupujícím za dohodnutou kupní cenu ve výši 132,- Kč za 1m².
- Směnnou smlouvu mezi Obcí Ostopovice a manželé Soustružníkovými.

Zastupitelstvo obce Ostopovice bere na vědomí

- Přípravu Studie lokality na Branách a pověřuje radu obce formulováním zadání, tj. požadavků obce, které bude podkladem pro návrh územní studie, která bude předložena zastupitelstvu ke schválení.
- Usnesení z jednání rady obce ze dne 26. 3. 2008, 7. 4. 2008, 21. 4. 2008 a 5. 5. 2008.

Zastupitelstvo obce Ostopovice pověřuje

- Ing. Krause prověřením vlastnických vztahů okolních pozemků tak, aby nedošlo ke znemožnění dostupnosti obecních pozemků, a to do příštího jednání zastupitelstva obce.

Zapsala: Ing. Radka Šviháková

POČÍTAČOVÉ KURZY

PRO STARŠÍ

Technika spěje mílovými kroky kupředu a vedle pokroku přináší i jisté komplikace, zejména starším lidem.

Když se ohlédneme trochu nazpět, počátkem minulého století to bylo zavádění elektřiny, a jak se jí lidé báli, i toho otočení vypínačem. Krátce poté to bylo rádio a gramofon, co to bylo divení, jak může ta bedýnka nebo ten černý kotouč hrát, kde ti muzikanti jsou. Ve druhé polovině 20. století přišla televize a zpočátku byly problémy s obrazem. Na sklonku 20. století to byly mobilní telefony, které taky mnoha lidem zamotaly hlavy. U nich však stačilo zvládnout alespoň ty základní povely, aby mohly sloužit, a to se většinou zájemců o telefonování nějak zdařilo.

Téměř zároveň s mobily se domáhaly svého uplatnění také počítače a to již je opravdu náročnější záležitost. Není to, zejména pro starší lidi, jednoduché. Mladí lidé komunikují jedine přes mobily a počítač a psaní dopisů už patří téměř výhradně do úřední sféry. A tak, pokud starší chtějí udržet krok s dnešním světem, je potřeba se přizpůsobit a něco nového se naučit. Počítač má nepřeborné množství

možností a nabídek, které se stále rozšiřují, a jejich zvládnutí vyžaduje jistou výuku či školení.

Naše spoluobčanka paní Mgr. Věra Janáková, členka občanského sdružení Ženy50, se nabídla, že uspořádá počítačový kurz pro starší spoluobčany. Obdobné kurzy pořádá toto občanské sdružení v Brně a je o ně velký zájem.

Kurz v naší obci funguje již od dubna t.r., zatím jednu hodinu týdně, a probírají se základy počítačové techniky. Výuka je ve škole, kde jsou k dispozici nezbytné počítače, a prvních 5 odvážných důchodců (4 ženy a 1 muž) se tak po více než půl století vrací do školních lavic. Jak se kdysi učili psát písmena do sešitů, nyní hledají klávesy, kterými je třeba zvládnout zadaný úkol. Vy, kteří chcete jakoby „jít s dobou“, nebojte se toho, je to zajímavé.

Uplatnění počítačů je prakticky všude a i starším lidem mohou nabídnout kromě vzdělání, rychlého kontaktu s blízkými a vyhledávání potřebných informací i ulehčení případných životních problémů.

#Jaroslav Trávníček

CO SE DĚLO V OSTOPOVICKÉ ŠKOLE

Začátek školního roku byl pro nás v mnoha ohledech výjimečný. Po několika letech jsme přivítali více prvňáčků, než bylo odcházějících žáků, začali jsme ověřovat v 1. ročníku školní vzdělávací program Škola pro život – tvořivá škola pro radost, nastoupily šikovné a odborně zdatné paní učitelky, nová paní vychovatelka, takže i provoz školní družiny mohl být na žádost rodičů prodloužen do 17 hodin. Zdálo se, že škola má stabilizovaný učitelství sbor, obě paní učitelky nastupují po rodičovské dovolené a každá má dvě děti. Mohla jsem si oddechnout, neboť během tří let, kdy paní učitelka Lebedová pečovala o narozené dítě, se za ni zastupující učitelkám narodily děti tři a dvě další se provdaly a následovaly partnery do jiného bydliště. Neuplynul rok a odchází paní učitelka Lebedová, která se chce dále vzdělávat a věnovat pouze výuce anglického jazyka na vyšším stupni škol.

Této paní učitelky si velice vážím, vždyť zde začínala jako vychovatelka školní družiny, při zaměstnání vystudovala vysokou školu, byla vstřícná a ochotná zvyšovat si svůj profesní růst dle potřeby této školy – studiem anglického jazyka, stala se správcem počítačové sítě a zdravotníkem zotavovacích akcí. O její svědomitosti svědčí i to, že se během rodičovské dovolené seznamovala a v malé míře se i zapojila do tvorby školního vzdělávacího programu, ochotně absolvovala kurzy činnostního učení. Chtěla bych jí touto cestou poděkovat za její kvalitní pedagogickou práci, milý a přátelský vztah k dětem. Jejím odchodem škola skutečně ztrácí, ale je-li člověk mladý a zdravě ctižádostivý, měl by využít nových zajímavých příležitostí.

V tomto školním roce navštěvovalo školu 43 žáků, školní družinu 25 žáků. Škola vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola a v 1. ročníku podle školní-

ho vzdělávacího programu, jehož pilířem je činnostní učení, tzn. učení se něčemu novému takový-

mi metodami a formami práce, při kterých dochází k nějaké činnosti a při kterých je zapojeno co nejvíce smyslů. Roční výsledky práce nám umožnily zhodnotit nastavený školní vzdělávací program. „Zejména v 1. ročníku je tento styl práce velmi vhodný a na konci školního roku mohou říci, že je také velmi efektivní. V předmětech, které vyučují, byly cíle naplněny. V českém jazyce většina dětí zvládla techniku čtení a hlavně čtou s porozuměním. Hlavním cílem v oblasti psaní bylo naučit správně psát tvary písmen, což zvládli všichni žáci, stejně tak jako numeraci do 20 v oblasti matematiky. Prvoučné učení bylo rozděleno do 10 oblastí, které se týkají běžného života dětí a jejich rodin, a přirozeně se prolínalo do všech vyučovacích předmětů. Myslím si, že činnostní učení na 1. stupni ZŠ je velmi dobrý způsob učení,“ tolik citace vyučující 1. ročníku.

Probíhala doplňková výuka v DDM Starý Lískovec (Jak vzniká chléb), v DDM Komín (Znáš své město a Pověsti o Brně), v DDM Junior (dopravní výchova na počítačích a pořad předcházení úrazům), Zvířata a hvězdy v planetáriu, Listování v Moravské galerii, Diagonály proti vertikále v Pražákově paláci, návštěva místního včelaře a zahrady PdF MU Kejbaly. Nechyběly výjezdy za kulturou do divadla Radost. Za poznáním vyjžděla i školní družina – do Moravského zemského muzea, obory v Bystřici, děti navštívily vánoční a velikonoční dílny v Domečku, zavítaly za paní starostkou a do místní knihovny. Díky této návštěvě získala knihovna šest nových čtenářů.

V rámci tělesné výchovy probíhal plavecký výcvik a bruslení. Škola v přírodě na Dolní Bečvě proběhla ke spokojenosti dětí. Žáci byli zapojeni do matematických soutěží Cvrček, Klokánek, miniolympiáda pro čtvřáky – pouze školní kolo, dále se zúčastnili literární a výtvar-

né soutěže Ahoj prázdniny, Kniha a já, Můj kraj (bez výrazného ocenění). Ve výtvarné soutěži vyhlášené DDM Junior Svět věcí a svět hraček získala Natálka Hanušová 1. místo a Michal Veselý 3. místo. Dětem srdečně gratulujeme. Z široké nabídky kroužků se ujal a byly hojně navštěvovány tyto kroužky – keramický, sportovní, zdravého života, sebeobrany, anglického jazyka, dyslektický, nepravidelně se scházel kroužek turistický. Taneční a pěvecký kroužek zajišťovala v naší škole ZUŠ Střeňce, stejně jako výuku na hudební nástroje.

Během školního roku byly renovovány parkety v horní třídě, třída byla vymalovaná, na chodcích namontovány elektrické ohřivače vody, vyměněny zářivky, upravena dopadová plocha pod herními prvky na školní zahradě, bude vymalována školní kuchyně. Zakoupili jsme nové vybavení do mateřské školy (lehátka, povlečení, nábytek) a výškově stavitelné lavice a židličky pro základní školu. Na základě denní kontroly jsou odstraňovány drobné závady (propouštění vodovodních kohoutků, protékající splachovače WC – usazování vodního kamene, opravy nábytku – panty, zámky, klíčky, drobné stavební opravy). Za tuto práci děkuji zejména p. Josefu Černíkovi. Poděkování patří všem správním zaměstnancům, včetně školní kuchyně, za vysokou míru samostatnosti a aktivní přístup při plnění pracovních povinností za neúnosně nízký plat dany tarifními tabulkami.

Dále děkuji školské radě, které končí v září 2008 3leté funkční období a která pracovala ve složení L. Krejčíková, M. Dejllová, J. Fialová, za příkladnou spolupráci. Děk patří i všem rodičům, kteří drobnými finančními a materiálními dary, sběrem šípků, pomerančové a citrónové kúry podpořili činnost školy. V neposlední řadě děkuji paní starostce a zřizovateli za finanční podporu školy.

#PaedDr. Stanislava Houzarová ředitelka MŠ a ZŠ Ostopovice

DOBROMYSL a jarní tvoření

Letos před Velikonocemi se sešly příznivkyňe ručních prací, aby si vytvořily kraslice trošku jinak. Patchworková vajíčka byla jednoduchá a velice zajímavá. Nikdo nečekal, že tato technika změní polystyrenová vajíčka v pestrobarevné kraslice.

Zručné a již zkušené ženy docházející do tohoto spolku se na dalším sezení pustily do malování na sklo. Organizátorky zajistily potřebný materiál. Potom už záleželo na dovednosti každé z nich namalovat konturou určitý motiv, ať už podle předlohy či vlastní fantazie, a precizně vybarvit jednotlivé dílky obrázku. Vznikly tak velice pěkné vitráže.

Setkání spolku Dobromysl probíhá nepravidelně, ale ženy vždy odchází s pěkným a hlavně vlastním výrobkem. Už se zase těší na příští setkání.

E-BOX

Zapojili jsme se do projektu E-box, ekologického a ekonomického sběru drobných vyřazených elektrozařízení, proto si nově na chodbě obecního úřadu můžete všimnout boxu na vaše vyřazené elektrospotřebiče. Ty rozhodně nepatří do běžného odpadu, i když jsou již nefunkční. Obsahují řadu cenných a znovuvyžitelných surovin.

V třídění elektrozařízení dosahujeme špatných výsledků, za rok vytřídíme cca 1 kg na občana, přitom již v roce 2006 to měly dle odpadového plánu JMK být 4 kg na osobu. I při rozboru odpadů se ukázalo, že nejedno elektrozařízení končí v popelnici.

A tak se E-box těší na vaše mobily, elektronické hračky, kulkačky, fotoaparáty, videokamery, kulmy, fény, rádia apod. Rozhodně do něho napaťte baterie, zářivky, výbojky a akumulátory. Staré spotřebiče nejsou odpad, zaslouží si recyklaci!!!!

#Zuzana Benešová

Kompostování = snižování odpadů

JAK SI ZALOŽIT VLASTNÍ KOMPOSTOVIŠTĚ

- materiál určený pro kompostování se rozdrtí (můžeme použít zahradní drtiče) a vloží do kompostéru. Dospodu kompostu se položí hrubý a vzdušný materiál (větší části větviček, sláma) k zajištění vzdušnosti. Ke směsi suroviny lze přidat lopatku hotového kompostu
- velké kusy naštěpujeme, nadrtíme nebo nasekáme
- přidáním vody se zvlhčí každá vrstva kompostu
- vrstvy se důkladně promíchají (velmi důležité!)
- po naplnění se kompostér může uzavřít víkem – boční otvory umožňují dostatečné provzdušnění, víko s ventilem zabraňuje provlhčení a tvorbě zápachu
- kompost je nutné alespoň jednou až čtyřikrát měsíčně promíchat a umožnit tak dostatečný přístup kyslíku do všech vrstev a podle potřeby zvlhčit.

CO JE TO KOMPOSTOVÁNÍ A PROČ VŮBEC KOMPOSTOVAT

Většina zahrádkářů se už s pojmem kompostování setkala a mnozí z nich ho jistě využívají jako součást běžné péče o zahradu. Ale co to vůbec kompostování je a proč je dobré kompostovat? Zahradní a kuchyňský odpad, který označujeme společně slovíčkem bioodpad, tvoří přibližně 40% komunálního odpadu. Slovo bioodpad je složeno z dvou částí – bio – což znamená živý a je zároveň zkratkou pro biologický – a odpad. Jedná se tedy o odpad biologického, „živého“ původu. Takovýto materiál obsahuje uhlík a dusík a v přírodě se za běžných podmínek dokáže sám rozložit. Kompostování bioodpadu je pak cíleným rozkladem. Je to proces proměny kuchyňského a zahradního odpadu na kvalitní humus. Bioodpad se rozkládá za přístupu vzduchu a za pomoci bakterií, plísní, kvasinek a dalších živých mikroorganismů. Za těchto podmínek se „živá“ hmota přepracuje a „tlu“. Výsledkem je hodnotná surovina – kompost.

A jaké jsou výhody kompostování?

Vedle toho, že kompostováním pomáháme životnímu prostředí a snižujeme množství odpadů, které dennodenně putují na skládky a do spaloven, snižujeme i škodlivost odpadu. Přítomnost bioodpadů na skládce napomáhá vzniku toxických výluhů a škodlivých plynů (CO₂, metanu), které narušují ozonovou vrstvu.

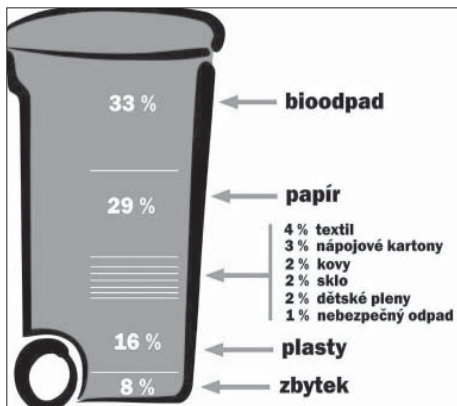
No a co je nejdůležitější, kompostováním získáváme kvalitní hnojivo – kompost. Živiny jsou v kompostu vázány pomocí mikroorganismů, které je proměňují na humus. Organické látky jsou postupně rozkládány a mineralizovány. Minerální prvky jsou následně snadno přijímány rostlinami. Při správně vedeném kompostování vznikají vysoké teploty, někdy i 60 – 70 °C, které zneškodňují zárodky chorob a plevelů. Kompostováním se vytvářejí i přírodní antibiotika zneškodňující zárodky chorob u rostlin. Kromě toho se tvoří speciální látky (enzymy, fermenty), které posilují odolnost rostlin proti chorobám. Výrobou vlastního hnojiva ušetříte peníze za drahá hnojiva i za odvoz odpadů. Navrácením zahradního či kuchyňského odpadu do půdy ve formě upravené uzavřené a provzdušňované kompostéry). Základním prvkem kompostování

CO S HOTOVÝM KOMPOSTEM

Vyzrálý kompost je hnědé až tmavohnědé barvy, drobné struktury, nezapáchá, voní jako humus. Mezi jeho přednosti patří schopnost zadržovat vodu, provzdušňovat půdu a fakt, že obsahuje velké množství výživných látek. Výživné látky obsažené v kompostu se na rozdíl od některých umělých hnojiv uvolňují do půdy velmi pomalu a nehrozí tak jejich výluh do podzemních vod.

VYUŽITÍ HOTOVÉHO KOMPOSTU MÁ ŘADU VÝHOD:

- zabezpečuje rostlinám dostatek živin v takové formě, která jim vyhovuje

- zlepšuje vlastnosti půdy – kromě vyživování i schopnost zadržovat vodu
- zvyšuje počet mikroorganismů, a tím aktivuje biologickou činnost v půdě
- omezuje poškození půdy přívalem vody či její zvětváraní.

TEST ZRALOSTI KOMPOSTU

Pro zjištění zralosti kompostu můžeme použít test klíčivosti. Do nádoby s dobře provlhčeným kompostem vysejeme semínka rychle klíčících rostlin (např. řeřicha), přitiskneme a zakryjeme fólií. Když během týdne většina semen vyklíčí, můžeme usoudit, že kompost je už dostatečně zpracován a neobsahuje škodlivé látky. Důležitá je i barva vyklíčených rostlin. Zelené lístky svědčí o vyzrálém kompostu, zatímco žluté nebo hnědé o kompostu surovém, tedy nedostatečně dozrálém. Pokud jsou lístky žluté nebo hnědé nebo nevyklíčí dostatečné množství semen, necháme kompost ještě dál rozkládat.

VÍTE ŽE?... KROMĚ DOMÁCIHO KOMPOSTOVÁNÍ EXISTUJE I KOMUNITNÍ A KOMUNÁLNÍ (PRŮMYSLOVÉ) KOMPOSTOVÁNÍ?

Komunitní kompostování znamená, že kompostuje nikoli pouze jedna domácnost, ale komunita lidí. Například společně skupina rodinných domů, rodiny v bytových domech či zahrádkářská kolonie. V ČR v současnosti úspěšně funguje komunitní kompostování v panelových domech v Chrudimi a na pražském sídlišti Řepy. Komunální neboli průmyslové kompostování probíhá v tzv. kompostárnách. Jsou to prostory speciálně upravené pro kompostování velkého množství bioodpadů. Bioodpad se v kompostárnách zpracovává různým způsobem. Může se kompostovat na hromadách (velké kupy bioodpadu na nepromokavém povrchu) nebo v bioreaktorech (speciálně upravené uzavřené a provzdušňované kompostéry). Základním prvkem kompostování

ve velkém je udržování vysoké teploty a umělé přívod kyslíku pro urychlení procesu rozkladu. Výsledkem je, že jsou zničeny zárodky nemocí a plísní a zpracovány mohou být i zbytky jídel živočišného původu.

DOMÁCÍ KOMPOSTOVÁNÍ

Domácí kompostování je nejlevnější a nejjednodušší způsob kompostování. Kompostovat lze volně na hromadě nebo v zásobnících – kompostérech. Kompostéry si lze vyrobit doma nebo koupit v obchodě.

KOMPOSTOVÁNÍ NA HROMADĚ

Kompostování na hromadě zabírá nejvíce místa, protože kompostovací materiál můžeme koupit jen do určité výšky. Tento způsob kompostování je proto vhodný, pokud máte dostatek prostoru.

Dřevěné zásobníky – jsou nejlevnější a nejlépe zapadají do zahrádky. Na rozdíl od kompostování na hromadě zásobníky šetří prostor a pomáhají udržet kompost pohromadě. Důležitá je otevíratelná přední stěna – protože usnadňuje překopávání a míchání kompostu.

Betonové a kamenné zásobníky – Jsou nákladnější, ale déle vydrží. Vhodné jsou pro větší zahrady. Při jejich stavbě nezapomeňte na větrací otvory.

Zásobníky z pletiva – Jsou snadno zhotovitelné, ale působí spíše provizorně. Ideální jsou na sběr a skladování listů.

Plastové zásobníky – Mají relativně dlouhou trvanlivost, ale mohou způsobovat omezený přístup vzduchu ke kompostu a také mají poměrně malý prostor k převracení kompostu.

JAK SPRÁVNĚ KOMPOSTOVAT, ANEB CO VŠECHNO DO KOMPOSTU PATŘÍ ČI NEPATŘÍ

Kompostovat můžeme všechny materiály, které v přírodě podléhají rozkladu a vznikaří na zahradě či v kuchyni. Bohaté na živiny a ideální na kompost jsou zbytky zeleniny (slupky, odřezky). Zbytky ovoce a mleté kávy jsou lahůdkou pro žížaly, díky kterým se kompost provzdušňuje. Ke kompostování se hodí zvadlé květiny, zbytky zeminy z přesazování, vlasy, zbytky vlny, skořápky z vajíček, papírové kapesníčky. Na co se Váš kompost jistě těší, jsou zelené, měkké a šťavnaté suroviny, které mají zpravidla vyšší objem dusíku a rozkládají se rychleji než materiály bohaté na uhlík. Tímto rychlým rozkladem vzniká teplo, kterým se kompost zahřívá. Organismy, které váš zahradní a kuchyňský odpad rozkládají, vyhledávají materiály s vysokým obsahem pro ně typických bílkovin. Materiály jako čerstvá tráva či zbytky jídel se hůře kompostují kvůli své struktuře a vyššímu obsahu vody.

Při kompostování je proto mícháme s materiály suchými a méně vodnatými. Mícháním zároveň docílíme, že náš kompost bude obsahovat vyrovnané množství uhlíku i dusíku. Na uhlík jsou bohaté hnědé suroviny, které se vyznačují suchostí a tvrdostí. Svoji strukturu během kompostování mění výrazně pomaleji, a proto zabezpečují poréznost kompostu a lehčí průchod vzduchu. Na kompost patří i čistý dřevěný popel. Ale jen v případě, že pálené dřevo nebylo chemicky ošetřováno či mořeno. Na kompost patří jen v malých množstvích slupky z jižních plodů (banány, citrusy), které bývají chemicky ošetřeny.

pokračování na str. 4

Kompostování = snižování odpadů

pokračování ze str. 3

Problematické mohou být i chemicky ošetřené materiály či potraviny živočišného původu. Zbytky vařených jídel dáváme na kompost pouze v malé míře, protože hnijí a mohou lákat nechtěné hlodavce. Můžeme tomu předejít, pokud zbytky jídel dobře promícháme se suchým a savým materiálem (například suchá tráva či jemná štěpka). Vyhýbat bychom se měli také zbytkům živočišného původu. Maso a ryby na kompost nepatří vůbec. Problematické může být také kompostování části zahradního odpadu napadeného nemocemi či cizopasnými. Většina nemocí či cizopasných se může průběhem kompostování zničit, zejména při rozkladu za tepla, některé nemoci však přežijí i tyto podmínky. Známým příkladem jsou původci nádorovitosti zelí, bakteriózy nebo některé nemoci stromů.

PRAKTICKÉ RADY A TIPY

- Vlhký materiál rychle splaskne. Dobré je proto promíchat ho se suchým materiálem, například pilinami nebo naštěpaným dřevem.
- Pokud kompost zapáchá, je nutné ho překopat a provzdušnit. Mokrý materiál (například trávu) promícháme se suchým.
- Vlhké látky s obsahem cukru a bílkovin se rychle odbourávají, což má za následek pokles kompostové kupy a mizení dutin. Vhodná je proto přítomnost hrubších, tvrdých, těžko rozložitelných částí. Ty zabezpečují udržování velikosti kupy.
- Pokud váš kompost obsahuje příliš mnoho zeleného odpadu, je dobré přidat piliny nebo nadrcené dřevo, které udrží strukturu kompostu a zabezpečí přívod vzduchu.
- Listí se na kompostu lépe rozloží, pokud z něho na zimu vytvoříte hromadu a necháte ho trochu předrozložit.
- Čerstvě pokosenou trávu ihned smícháme se suchým materiálem nebo ji před kompostováním sesušíme – jinak na kompostu hnije a zapáchá.

• Pokud je to možné, mějte po celý rok připravené zásoby suchého dřeva či listí, které byste mohli smíchat v případě potřeby se zeleným materiálem.

SPRÁVNÁ POLOHA KOMPOSTOVIŠTĚ

- Kompostoviště by nemělo být příliš daleko od domu, z kterého se nosí suroviny. Bude tak pro Vás lehké dostupné i v případě nepříznivého počasí.
- Pokud právě netoužíte, aby bylo kompostoviště okrasou zahrady, umístěte ho raději někam do kouta.
- Nechejte si dostatečný prostor pro manipulaci s nářadím.
- Pracovní prostor by měl mít tvrdý povrch – lépe se tak pracuje po dlouhotrvajícím dešti.
- Kompostoviště patří do stínu, popřípadě polostínu – jinak vysychá a je nutné ho zvlhčovat.
- Proti vysychání nebo nadbytku vody za deště je dobré kompostoviště zakrýt speciální fólií nebo doma udělaným krytem. Nezapomeňte však na přístup vzduchu.

Autoři: Veronika Vávrová, Ivo Kropáček, Tomáš Příkryl

MÝTY O KOMPOSTOVÁNÍ

„Když budeme kompostovat, nalezou nám do zahrady žížaly a sežerou nám sazeničky a kořínky.“

Pravda: Žížaly nejsou škůdci a nežerou zelené rostliny ani kořínky. Naopak svými chodbičkami kypří a provzdušňují půdu a napomáhají lepšímu průsaku dešťové vody.

„Dřevná štěpka a piliny se nesmí kompostovat, protože okyselují půdu.“

Pravda: Dřevná štěpka, hobliny, piliny a stromová kůra mají vysoký obsah uhlíku, proto je při jejich kompostování potřebné dodat do kompostovací základky materiál bohatý na dusík (zelený odpad). Při správném složení v žádném případě půdu neokyselují, naopak jsou nezbytné pro udržení struktury kompostovací kopy.

„Při kompostování je nutné používat vápno.“

Pravda: Použití vápna není vůbec nutností.

Naopak vápenaté látky by se měly používat jenom při řešení už vzniklých problémů.

„Čím víc zeminy do kompostu dáme, tím je kompost lepší.“

Pravda: Velký podíl zeminy stejně jako její hrubá vrstva mají na rozkladný proces konzervační účinky. Pouze podíl do 10% může při kompostování výrazně pomoci. Do kompostu se tak dostanou mikroorganismy z půdy. Zemina má taky schopnost vázat unikající plyny a případný zápach.

„Biologický odpad z domácnosti do kompostu nepatří.“

Pravda: Právě naopak – patří. Je to hodnotný materiál bohatý na živiny a do kompostu přiláká pro nás důležité žížaly. Vyhnut bychom se měli pouze masným a mléčným výrobkům a z hygienických důvodů i trusu masožravých zvířat.

„Plevel se nesmí kompostovat.“

Pravda: Plevel (hlavně mladé rostliny) je cennou surovinou, s kterou se do kompostu na kořenech dostane zemina s mikroflórou. Je však nutné dbát na to, abychom do kompostu dávali rostliny před vysemeněním – dozrání semen. Rostliny s vyžralými semeny je vhodné nechat zapářit v plastovém pytli nebo nechat vylouhovat – zkvasit alespoň 14 dní v kýblu s vodou. Stejný způsob lze použít u rostlin, které se rozmnožují kořeny (např. pýr plazivý).

„Kompost zapáchá.“

Pravda: Zapáchá pouze kompost, u kterého nebyla dodržena některá ze základních podmínek kompostování. Dbejte proto na správné složení kompostu. V případě zápachu upravte složení kopy nebo přimíchejte zeminu, která zápach váže. Občas je taky nutné kompost prohodit, aby se provzdušnil.

„Listí nelze kompostovat.“

Pravda: Pod žádným stromem se ještě nikdo nikdy nebrodil po pás v listí z jednoho důvodu – listí se rozkládá. Pouze některé druhy listí se rozkládají hůř. Pro urychlení rozkladu listí můžete na podzim udělat kopy a nechat listí přes zimu „zfermentovat“.

Převzato z <http://biom.cz/index.shtml?x=90861>,

autor Branislav Moňok, kráceno

JAK zhotovit vlastní kompostér

Vhodným materiálem na výrobu dřevěného kompostéru jsou desky ze starých europalet nebo prkna tloušťky 2,6 cm a šířky 5–15 cm. Pamatujte: alespoň jedna stěna kompostéru musí být otevíratelná, abychom mohli kompost zhruba dvakrát do roka překopávat. Na kompostér o velikosti základny 1,1x1,1 metru a výšce 1 metr budeme potřebovat asi 4 m² prken o šířce 8–10 cm. Pokud chcete stavět větší kompostér o rozměrech 2x1,5 m a výšce 1,2 m, budete potřebovat asi 8 m².

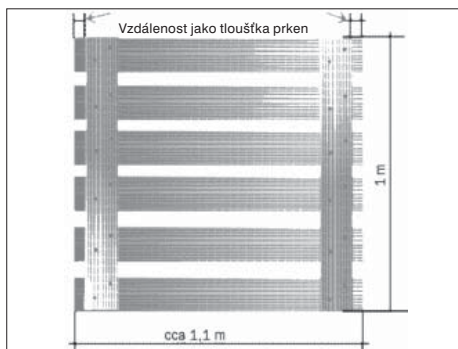
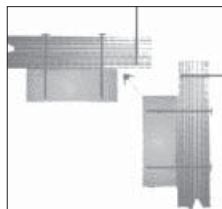
STAVBA

Prvně zhotovíme dvě boční stěny a záda kompostéru. Příčné desky jednotlivých stěn natlučeme tak daleko od kraje desek, jak jsou široké. Až budeme jednotlivé stěny sbíjet dohromady, příčné desky nám poslouží jako svlačky (viz detail 1).

Abychom neměli jednotlivé díly kompostéru nakřivo, je dobré zkontrolovat pravoúhlost stěn přeměřením úhlopříček. Jsou-li obě úhlopříčky jednoho dílu stejné, pak má

zaručeně obdélníkový tvar (viz detail 2).

Posledním krokem při zhotovování kompostéru je připevnění čelního dílu tak, aby šel při překopávání hromady oddělat. Můžeme jej například přišroubovat vruty.

KOMPOSTOVACÍ DÍLNA

Chcete si vyrobit vlastní kompostér, dozvědět se spoustu informací o kompostování, zahrát si řadu zábavných her o ceny a rozloučit se se školním rokem? Přijďte

V SOBOTU 28. ČERVNA 2008 OD

10.00 DO 14.00

do areálu MŠ a ZŠ Ostopovice

Děti, přiveďte rodiče a prarodiče, rodiče a prarodiče, přiveďte děti a vyrobte si fešácký kompostér do vaší zahrady za pomoci dobrovolníků z Hnutí DUHA.

Materiál na kompostéry a občerstvení bude zajištěno, oblíbené kladivo s sebou.

CANNABIS SATIVA – KONOPÍ SETÉ

Cannabis je odborný název pro konopí seté, rostlinu rozšířenou po celém světě. Cannabis vylučuje pryskyřici, která obsahuje účinné omamné látky a používá se ve dvou formách. Marihuana – sušené, rozdrcené listy a kousky lodyh Cannabisu, které se smíchají s okvětními lístky (marjánka, tráva) a hašiš – pryskyřice, která se suší, dodává se v podobě placiček nebo kostek a je 6x účinnější než marihuana.

Hašiš a marihuana se konzumují v cigaretách v čisté podobě nebo smíchané s tabákem jako joint a kouří se v dýmkách, nebo se marihuana přidává do těsta na sušenky a koláčky.

Hlavní účinná látka THC se rozpouští pouze v tucích a ukládá se v těle převážně v orgánech obsahujících tuky tj. mozek, pohlavní žlázy, slezina, plíce a játra. Jeden vykouřený joint lze prokázat i po několika týdnech.

Při kouření Cannabisu dochází přibližně k 15x silnějšímu podráždění horních cest dýchacích než při kouření tabáku. Riziko onemocnění rakovinou plic je 5–10x vyšší než

u kuřáků cigaret. Cannabis ovlivňuje zrání spermií a tvorbu mužského pohlavního hormonu testosteronu, má vliv na mozek, způsobuje abnormální dělení buněk, poškozují DNA a snižuje účinnost imunitního systému.

Cannabis je sice přírodní produkt, ale je to vlastně jed a drogové opojení je otrava, jako když vás uštkne had. Cena za užívání Cannabisu je vysoká, je to kus vlastního života. Již v roce 1961 přijali delegáti ze 74 zemí spojených národů jednotné rozhodnutí, že užívání Cannabisu je v každém ohledu nebezpečné a jde o fyzickou, duševní, nebo sociální stránku.

Bývalý feťák a dnes expert na drogy John Duff o marihuaně řekl, že je nebezpečná, protože nepřichází v podobě smrti, ale jako přítel a utěšitel, který si vás omotá kolem prstu.

Zdroj LABOR AKTUELL
01/08

A vtip nakonec: Po trávě se nešlape, po trávě se směje.

#Jitka Breineková

inzerce

HLEDÁME ŽENY JAKO HOSPODYNĚ

do domácností našich klientů v Brně a okolí.

Požadujeme:

- dobrý vztah k domácím pracem
- spolehlivost
- pečlivost
- diskrétnost
- poctivost

Nabízíme dobré pracovní i platové podmínky, pracovní doba 4 – 7 hod. v dopol. hod. – možné i na kratší úvazek. Vhodné i pro ženy s menšími dětmi, na MD a aktivní důchodkyně.

Info: 543 236 040, 775 123 240.

Taktéž nabízíme volná pracovní místa na úklidové práce v kancelářích a firmách.

KOUPÍM RODINNÝ DŮM V BRNĚ K BYDLENÍ

(i menší ve špatném stavu). Jen solidně. Platím hotově. Jsem přímý zájemce. **Tel.: 546 220 361.**

HLEDÁM ZAHRADU KDEKOLIV V BRNĚ ve vlastnictví možno i s chatou. Finance mám.

Tel.: 776 637 839

KOUPÍM GARÁŽ

kdekoli v Brně i v horším stavu. Dohoda jistá.

Tel.: 776 809 213

HLEDÁM DŮM V TÉTO LOKALITĚ

prosím NABÍDNĚTE

Tel.: 608 475 838

KOUPÍM POZEMEK V BRNĚ

Pokud možno stavební (menší i větší)

Prosím nabídněte. Rychlé jednání. **Tel.: 776 637 839**

HLEDÁM OSOBU, KTERÁ SE ZA ÚPLATU POSTARÁ O DROBNÁ HOSPODÁŘSKÁ ZVÍŘATA

v Ostopovicích

tel.: 605 229 909

PRODEJ a OPRAVY JÍZDNÍCH KOL ROTOPEDY

SPORTOVNÍ POTŘEBY

zast. Osová – bus č. 403, 404

Osová 4 (u nové nemocnice)

BRNO – Bohunice

Tel./Fax: 547 223 522

www.pol.cz/abc

Po – Pá 10.00 – 18.00

So 9.00 – 12.00

Drvodělka fialová

Mezi málo známý létající hmyz v našich klimatických podmínkách patří naše největší včela drvodělka fialová. Je to samotářská včela měřící 20 až 24 mm a je nápadná černofialovou barvou těla i křídel. U nás žijí tři druhy drvodělek, z nichž fialová je největší. Samci i samice se líhnou koncem léta a přezimují v dutých stromech. Na jaře létá oplozená samička na květy, od jív v časném jaru až po srpnové hadince. Ve starém dřevě postupně buduje několik chodbiček pro své larvy. Jsou

to hluboké rozvětvené chodby rozdělené přepážkami z pilin na asi dvoucentimetrové komůrky. Do každé komůrky nanosí včela hromádku pylu a na ni snese vajíčko. Larvy se kuklí po třech nedělích a líhnou se ještě v témže roce. Kukla je volná, vylíhlé drvodělky se buď prokousávají přímo stěnou chodbičky, ale když je stěna příliš pevná, čekají, až se vylíhnou ostatní sourozenci, a pak vylézají chodbičkou. Nejmladší larva je vždy nejbližší ústí chodbičky.

Drvodělky nemají velký význam, neškodí, neboť hnízdí ve dřevě již ztrouchnivělém, ani příliš neprospívají opylováním. Je to však krásný a zajímavý hmyz zpestřující svým nápadným zjevem naši přírodu.

#František Franc

OSTOPOVICKÝ ZPRAVODAJ
č. 2/2008 • Ostopovice červen 2008 • Vychází čtvrtletně • Vydává: Obec Ostopovice se sídlem U Kaple 5, 664 49 Ostopovice, IČO: 28 22 94 • Evidenční číslo MK ČR 10257 • Redakční rada: Libuše Dobrovodská, František Franc, Mgr. Věra Janáková, Marcela Liptáková, Ing. Radka Švihálková, Jaroslav Trávníček • Za obsah článků odpovídají autoři • Grafická úprava a sazba Jan Janák, Lípová 24, Ostopovice • Foto v tomto čísle Mgr. Věra Janáková • Tisk Voštěp, spol. s r. o. • Příští číslo vyjde v září 2008 • Náklad 550 ks
www.ostopovice.cz

Program hodů v Ostopovicích

ve dnech 20.-22. 6. 2008

PÁTEK 20. 6. 2008 ve 20 hod.

PŘEDHODOVÁ ZÁBAVA

hraje hudební skupina WEGET / vstupné 50,- Kč

SOBOTA 21. 6. 2008 v 17 hod.

STAVĚNÍ MÁJE

NEDELE 22. 6. 2008

v 9 hod.

MŠE SVATÁ U KAPLIČKY

ve 14. hod.

PRŮVOD STÁRKŮ od sokolovny

od 16.30 hod.

PŘEDTANČENÍ STÁRKŮ / vstupné 20,- Kč

ve 20 hod.

VEČERNÍ HODOVÁ ZÁBAVA

k tanci i poslechu hraje PETROVANKA / vstupné 70,- Kč

O STAVĚNÍ HODOVÉ MÁJE

„máj, máje, májka – štíhlý strom ozdobený stuhami, který staví venkovská mládež na 1. máje“

Jednou z nejvýznamnějších událostí v životě naší vesnice jsou každoročně hody. Slaví se v neděli nejbližší svátku svatého Jana Křtitele, patro-

na naší obce, jemuž je zasvěcena naše kaplička (24. června).

Hody mají své ustálené atributy a ustálený průběh. Jednou z nejdůležitějších věcí, bez které by se žádné hody neobešly, je „mája“ – pěkně urostlý smrk, zbvavený větví a kůry, kromě nejvyšší špičky, který postaví stárci a pod nímž se na hody tancuje. Výška máje je závislá na nabídce v lese, ale také na schopnosti stárků. U nás bývají máje vysoké asi od 15 do 20 metrů. Stavění máje je akce, která zaměstnává stárky (chlapce) po celou předhodovou sobotu. Podle místní obecné zvyklosti si stárci dojednají odběr máje u hajného a v sobotu ji přivezou kolem poledne koňským povozem na hřiště u sokolovny, kde se obvykle hody konají.

Úkolem děvčat – stárek – je nazdobit vršek

máje pentlemi, třásněmi, případně i šátkem a zavěsit věnec uvitý z větví smrku, který rovněž bývá ozdoben.

Odpoledne probíhá za účasti mnoha diváků všech věků vlastní stavění máje. U nás se stále udržuje tradiční způsob – ručně. Máje se přenese dolním koncem k vyhloubené díře, v níž je proti ní postavena fošna, po které při zvedání klouže kmen dolů. Horní část se postupně zvedá a podepírá – nejprve žebříkem a když ten již nestačí, tak se pokračuje třemi „zályžkami“. Dvě jsou trochu z boku a jedna pod májí. Práce se zályžkami není nikterak lehká. U každé je 5 – 6 mužů, kteří musí tímto asi šestimetrovým bidlem, které má na konci kovovou kolébku s bodcem, máji podepírat i vyrovnávat. Na povel řídicího stavby, který již musí mít se stavěním máje zkušenosti, začne zvedání, během něhož je třeba zályžky několikrát postupně přepichovat do nižších částí. Asi ve 2/3 výšky je uvázáno lano s konci delšími než jen k zemi a při dotahování máje k vrcholu se jimi máje vyrovnává a vyvažuje, aby stála rovně. Po dokončení stavby a udusání díry nastává oříšek – co s uvázaným lanem. Buďto ho dobře uvázali a třepáním s konci lan úvazek povolí a lano sjede dolů, nebo se musí najít obětavec, který vyleze nahoru provaz odvázat. Hodový symbol je na místě, může se podle tradice zapít.

Starost o máji nekončí ani jejím postavením. Dalším nepříliš jednoduchým úkolem je máji uhlídat, aby ji přes noc někdo nepodřezal nebo neukradl. To by znamenalo velkou ostudu a nutnost máji vykoupit nebo opatřit novou.

Spolu s velkou májí opatří chlapci také malé májky, které se staví před dům děvčat – stárek jako symbol jejich hodnosti během hodů. Malé májky jsou mladé břízky ozdobené stuhami z krepového papíru. Zelenými břízkami zdobí stárci také kapličku, kde se v neděli koná slavnostní mše svatá.

#J. Trávníček, L. Dobrovodská